

**Міністерство освіти і науки України
Департамент освіти і науки
Кіровоградської обласної державної адміністрації
Олександрійський педагогічний фаховий коледж
імені В.О. Сухомлинського**

Введено в дію
наказом директора коледжу
№ 90/02-04 від 24.12. 2021

«Затверджено»
на засіданні педагогічної ради
Олександрійського педагогічного
фахового коледжу
імені В.О. Сухомлинського
Протокол № 20 від 23.12.2021 року

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТА
МОНІТОРИНГ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИХ ПРОГРАМ
В ОЛЕКСАНДРІЙСЬКОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ ФАХОВОМУ
КОЛЕДЖІ ІМЕНІ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО**

«Погоджено»
на засіданні методичної ради
Олександрійського
педагогічного фахового коледжу
імені В.О.Сухомлинського
Протокол № 3 від 07.12.2021 року

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Положення про порядок розроблення, затвердження та моніторинг освітньо-професійної програми в Олександрійському педагогічному фаховому коледжі імені В.О. Сухомлинського розроблено відповідно до законів України:

«Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VII, «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019 № 2745 - VIII, Наказу Міністерства освіти і науки України від 13.07.2020 № 918 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів фахової передвищої освіти», Постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» (зі змінами).

Його метою є:

- вдосконалення ОПП та забезпечення її відповідності нормативним документом;
- розроблення засобів діагностики проблем освітньо - професійної програми;
- залучення роботодавців до вдосконалення та моніторингу ОПП;
- формування компетентнісного опису моделі майбутнього фахівця;
- розроблення системи зворотнього зв'язку за участі здобувачів освіти, колишніх випускників, роботодавців, викладачів;
- здійснення періодичного аналізу відповідності ОПП алгоритмам дій її реалізації;
- здійснення професійного спрямування кожного освітнього компонента;
- забезпечення співпраці всіх учасників ОПП;
- співставлення отриманих результатів моніторингу ОПП із критеріями її оцінки;
- складання плану дій щодо усунення недоліків у змісті освітньо - професійної програми, у тому числі із залученням представників студентського самоврядування.

Підготовлено робочою групою у складі:

Голова групи - СТОЛЯР Галина, голова циклової комісії природничих і соціально - економічних дисциплін

Члени групи:

1. КОСЕНКО Віктор, завідувач методичного кабінету.
2. БИКОВА Олена, голова циклової комісії викладачів психолого - педагогічних дисциплін та методик навчання.
3. АБРАВИТОВА Наталія, викладач теорії і методики фізичного виховання.

4. КАЛЮЖНА Вероніка, голова студентського самоврядування
Олександрійського педагогічного фахового коледжу імені
В.О. Сухомлинського.

Положення діє в порядку внутрішнього користування.

Введено в дію наказом директора коледжу № 90/02-04 від 24.12. 2021

Загальний обсяг Положення - 21 сторінок.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення «Про освітньо-професійні програми з підготовки освітньо - професійного ступеня «Фаховий молодший бакалавр» у Олександрійському педагогічному фаховому коледжі імені В.О. Сухомлинського (далі - Положення) розроблено відповідно до вимог Закону України «Про освіту» та Закону України «Про фахову передвищу освіту».

1.2. Освітньо-професійна програма використовується під час:

- акредитації освітньо-професійної програми, інспектування освітньої діяльності за спеціальністю;
- розроблення навчального плану, програм навчальних дисциплін і практик;
- розроблення засобів діагностики якості освіти;
- формування програм навчальних дисциплін, практик, змісту індивідуальних завдань;
- атестації майбутніх фахівців.

1.3. Основні терміни Положення та їх визначення:

Освітньо-професійна програма у сфері фахової передвищої освіти - єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення визначених результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої та професійної кваліфікації.

Спеціальність - складова галузі знань, за якою здійснюється професійна підготовка.

Спеціалізація - складова спеціальності, що визначається закладом фахової передвищої освіти та передбачає профільну спеціалізовану освітньо-професійну програму підготовки здобувачів фахової передвищої освіти.

Акредитація освітньо-професійної програми - оцінювання освітньо-професійної програми та освітньої діяльності закладу фахової передвищої освіти за цією програмою на предмет забезпечення та вдосконалення якості фахової передвищої освіти.

Компетентність - динамічна комбінація знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні освіти.

Ліцензування - процедура визнання спроможності юридичної особи провадити освітню діяльність за певною спеціальністю на певному рівні освіти відповідно до стандартів освітньої діяльності.

Результати навчання - знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити та виміряти й які особа здатна продемонструвати після завершення навчання за освітньою програмою або окремими освітніми компонентами.

2. КЛАСИФІКАЦІЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИХ ПРОГРАМ ТА ЇХ ДОКУМЕНТАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

2.1. Спрямованість освітньо-професійних програм

За загальним правилом в рамках однієї спеціальності Коледжем реалізується одна освітньо-професійна програма. Можливий випадок реалізації декількох освітньо-професійних програм (далі - ОПП) за різними спеціалізаціями. Профільна спрямованість, обумовлена істотними особливостями предметної сфери програми, переліком програмних компетентностей, програмними результатами чи переліком освітніх компонентів є підставою для розробки окремої ОПП. Навчання за ОПП може проводитися за денною формами. При організації різних форм навчання структура, обсяг, зміст і результати ОПП за певним рівнем освіти не повинні відрізнятися між собою. Прийняття або зміна стандарту освітньої діяльності може бути підставою для розроблення нової ОПП або перегляду існуючої. Кожна ОПП має гаранта освітньої програми.

2.2. Види основних освітніх програм

За видом освітньої діяльності освітньо - професійні програми фахових молодших бакалаврів у Коледжі відносяться до програм фахової передвищої освіти. За предметом відповідають одній спеціальності або (при наявності) одній спеціалізації.

2.3. Стандарти фахової передвищої освіти встановлюють такі вимоги до освітньо-професійної програми:

- обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня освіти;
- перелік компетентностей випускника;
- нормативний зміст підготовки здобувачів освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- форми атестації здобувачів освіти;
- вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти;
- вимоги професійних стандартів (у разі їх наявності).

2.4. Портфоліо ОПП.

Процес розроблення, реалізації, моніторингу та перегляду ОПП документується в портфоліо освітньо-професійної програми - зібранні всіх матеріалів, напрацьованих робочою групою. Перелік складових портфоліо визначається головою робочої групи з розроблення ОПП. Портфоліо містить:

- освітньо-професійну програму та додатки до неї;
- навчальний план підготовки здобувачів освіти;
- відомості за формами, передбаченими відповідними додатками до Ліцензійних умов;
- інші документи, напрацьовані проектною групою (довідки, аналітичні звіти, таблиці, опитувальні листи, пропозиції та рекомендації стейкхолдерів, тощо).

2.5. Структура ОПП.

До структури освітньо-професійної програми входять:

- 1) вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою;
- 2) зміст підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- 3) обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття ступеня фахової передвищої освіти;
- 4) перелік освітніх компонентів і логічну послідовність їх виконання;
- 5) вимоги професійних стандартів (за наявності);
- 6) форми атестації здобувачів фахової передвищої освіти;
- 7) вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти;
- 8) перелік компетентностей випускника.

2.6. Профіль ОПП.

Профіль ОПП визначає її характерні риси, місце в освітньому просторі. Він розробляється для полегшення розуміння ОПП зацікавленими сторонами: вступниками на навчання, здобувачами освіти, роботодавцями, викладачами, випускниками закладів освіти, професіоналами, керівниками закладів освіти, агенціям забезпечення якості, органам ліцензування та акредитації тощо. Дані профілю ОПП є частиною інформаційного пакету Коледжу, на основі якого формується додаток до диплома європейського зразка. Профіль освітньо - професійної програми складається з таких елементів:

- титульний лист;
- пояснювальна записка;
- перелік розробників;
- дата і номер протоколу засідання педагогічної ради Коледжу та методичної ради Коледжу щодо затвердження освітньо-професійної програми;
- інформація про врахування пропозицій зацікавлених сторін;
- загальна характеристика;
- повна назва Коледжу;
- рівень освіти;
- освітньо-професійний ступінь, що присуджується;
- назва галузі знань;
- назва спеціальності тощо.

3. ОБСЯГИ ОСВІТНЬО - ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ТА ТРИВАЛІСТЬ НАВЧАННЯ

3.1. Здобуття фахової передвищої освіти передбачає успішне виконання особою відповідної освітньо-професійної програми, що є підставою для присудження відповідного освітньо-професійного ступеня, а саме - фаховий молодший бакалавр.

3.2. Фаховий молодший бакалавр - це освітньо-професійний ступінь, що здобувається на рівні фахової передвищої освіти і присуджується закладом освіти у результаті успішного виконання здобувачем фахової

передвищої освіти освітньо-професійної програми.

3.3. Обсяг освітньо-професійної програми фахового молодшого бакалавра на основі профільної середньої освіти становить 120-180 кредитів ЄКТС, з яких до 60 кредитів ЄКТС може бути зараховано на підставі визнання результатів навчання осіб, які здобули профільну середню освіту за відповідним або спорідненим спеціальності профілем. Обсяг освітньо-професійної програми фахового молодшого бакалавра на основі базової середньої освіти становить до 240 кредитів ЄКТС, у тому числі до 120 кредитів ЄКТС за інтегрованою з нею освітньою програмою профільної середньої освіти професійного спрямування, що відповідає галузі знань та/або спеціальності

3.4. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин, навантаження одного навчального року за денною формою навчання - 60 кредитів ЄКТС.

4. ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ ОСВІТНЬО - ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

4.1. Розроблення освітньо-професійної програми.

Нова ОПП розробляється на основі стандартів фахової передвищої освіти.

Розроблення нової ОПП містить такі етапи:

I етап - формування робочої групи та призначення голови освітньо-професійної програми;

II етап - аналіз актуальності ОПП та оцінювання достатності наявних ресурсів;

III етап - визначення профілю ОПП;

IV етап - визначення освітнього змісту ОПП та розроблення навчального плану;

V етап - розроблення системи оцінювання якості ОПП з метою її удосконалення.

4.2. **I етап.** Формування робочої групи та призначення голови робочої групи з розроблення освітньо-професійної програми. Нова ОПП розробляється за ініціативою керівництва коледжу, відділення та/або ініціативної групи з числа педагогічних працівників.

Розробці нової ОПП передують порівняльний аналіз її ініціаторів аналогічних спрямувань, що діють в провідних вітчизняних, а при можливості, і зарубіжних ЗВО - їх тривалості, переліку навчальних дисциплін, рівня викладання та ін.

Розроблення, моніторинг та перегляд кожної ОПП здійснюється проектними групами. Проектні групи формуються окремо за кожною ОПП на період її розроблення, моніторингу, перегляду, проведення процедур зовнішнього оцінювання (ліцензування, акредитація), самооцінювання або інших необхідних процедур. Склад проектної групи ОПП затверджується наказом директора коледжу за поданням завідувача відділення. При цьому має бути дотримана ліцензійна умова щодо наявності у складі проектної групи трьох осіб, що мають вищу кваліфікаційну категорію.

З метою забезпечення участі в розробці, моніторингу та перегляду ОП

зацікавлених сторін рекомендується включати до складу проектної групи їх представників (роботодавців, органів студентського самоврядування, професіоналів тощо) або залучати до діяльності проектної групи в інших формах. Проектні групи виконують такі завдання:

- обирають вид ОПП;
- встановлюють актуальність ОПП;
- формують профіль програми;
- визначають форми навчання та організації освітнього процесу;
- визначають освітні компоненти;
- розробляють навчальний план та інші нормативні документи, що організаційно супроводжують процес підготовки здобувачів освіти за відповідною ОПП.

- дають завдання цикловим комісіям Коледжу на розроблення навчально - методичного забезпечення ОПП;

- здійснюють аналіз відповідності ОПП Ліцензійним умовам;
- узагальнюють пропозиції та формують рекомендації з вдосконалення існуючої ОПП;

- беруть участь у моніторингу ОПП (узагальнюють пропозиції та рекомендації, здійснюють самообстеження та самооцінювання) та періодичному перегляду ОПП;

- спільно з навчальною частиною Коледжу та приймальною комісією забезпечують внесення відомості щодо ОПП та навчальних планів до ЄДЕБО;

- здійснюють контроль за реалізацією ОПП педагогічними працівниками та цикловими комісіями Коледжу. За запитом робочої групи відповідні структурні підрозділи Коледжу зобов'язані надати у визначений головою робочої групи з розроблення ОПП строк відомості, необхідні для розроблення ОПП. Координацію діяльності усіх робочих груп коледжу здійснює заступник директора з навчальної роботи.

4.3. II етап. Аналіз актуальності ОПП та оцінювання достатності наявних ресурсів. Аналіз актуальності ОПП полягає у встановленні суспільної потреби в ОПП, її потенціалі шляхом консультацій із зацікавленими сторонами (здобувачами освіти, випускниками коледжу, роботодавцями, тощо), з'ясуванні виконання основних умов її запровадження. Робоча група проводить аналіз ринку освітніх послуг і можливості позиціонування на ньому ОПП, аналіз ринку праці, на який орієнтована нова ОПП, можливостей майбутнього працевлаштування для потенційних випускників. Робоча група, виходячи з прогнозованої структури ОПП, з врахуванням Ліцензійних умов, за результатами консультацій зі структурними підрозділами Коледжу здійснює попередню загальну оцінку достатності наявних ресурсів (кадрових, фінансових, організаційних тощо) для її реалізації та потреби залучення зовнішніх ресурсів.

4.4. III етап. Визначення профілю ОПП. Профіль програми складається робочою групою як короткий документ, створений для представлення в усталеній формі загальної інформації про ОПП. Визначення профілю полягає у визначенні мети ОПП (до двох речень), загальних та

фахових програмних компетентностей, які повинні бути досягнуті в результаті навчання, кінцевих (програмних) результатів навчання з урахуванням положень Національної рамки кваліфікацій, вимог державних стандартів фахової передвищої освіти та встановлення необхідного обсягу ОПП у кредитах ЄКТС. При формулюванні програмних компетентностей та результатів навчання слід забезпечити активну роль представників ринку праці в процесі формування компетентнісного опису моделі майбутнього фахівця. Програмні компетентності (описані за видами: інтегральні, загальні, спеціальні) - визначають специфіку ОПП. Компетентності випускника відображають погляд роботодавця (замовника) на освітню та професійну підготовку потенційного працівника. Основою для формулювання програмних компетентностей ОПП є перелік компетентностей стандарту фахової передвищої освіти за відповідною спеціальністю. Цей перелік може бути доповнений декількома (не більше 2 - 4) компетентностями, що визначаються специфікою потреб регіонального або секторального ринку праці (цільовий запит роботодавців).

Набір фахових компетентностей має відповідати визначеному рівню ОПП. Програмні результати навчання - узгоджений набір 15-25 тверджень, які зазначають, що здобувач освіти має знати, розуміти та бути здатним виконувати після успішного завершення навчання за ОПП. Набір програмних результатів навчання є однаковим для всіх здобувачів освіти за ОПП певного рівня. Перелік програмних результатів навчання має корелюватися з визначеним переліком загальних і спеціальних (фахових, предметних) компетентностей.

Результати навчання мають відповідати таким критеріям:

- корисність - мають сприйматися як такі, що відповідають рівню фахової передвищої освіти та вимогам/очікуванням громадянського суспільства та держави, релевантність відповідним програмним компетентностям;
- конкретність - забезпечувати достатній рівень деталізації, бути чіткими і однозначними, написаними зрозумілою мовою, дозволяючи чітко окреслити зміст вимог до здобувача освіти;
- стандартизованість - визначати стандартні вимоги, яким повинен відповідати здобувач фахової перед вищої освіти;
- відповідність - відповідати кваліфікаційним вимогам, бути взаємозв'язаними із освітніми рівнями та кваліфікаційними рівнями Національної рамки кваліфікацій (далі - НРК);
- об'єктивність - сформульованими нейтрально, уникаючи зайвої амбітності та суб'єктивності;
- досяжність - реалістичними, з погляду часу та ресурсів, необхідних для їх досягнення;
- діагностичність - повинні мати об'єктивні ознаки їх досягнення чи недосягнення та визначати вимоги до присудження кредитів ЄКТС;
- вимірюваність - має існувати спосіб та шкала для вимірювання ступеня досягнення результату прямими або непрямыми методами.

4.5. IV етап. Визначення змісту ОПП та розроблення навчального

плану. Визначення змісту ОПП охоплює такі етапи:

1) складання переліку освітніх компонентів ОПП:

- вирішення питання щодо використання модульної системи в освітньо-професійній програмі;

- визначення компетентностей та формулювання результатів навчання для кожного модуля; визначення підходів до викладання, навчання та оцінювання; перевірка охоплення ключових загальних та предметно спеціалізованих компетентностей.

2) обрання освітніх технологій і розроблення навчального плану;

3) розроблення програм навчальних дисциплін.

На підставі програмних компетентностей та програмних результатів навчання робоча група:

- визначає загальний бюджет часу - обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для досягнення зазначених результатів, який необхідно розподілити;

- здійснює структурування результатів навчання (модулів або навчальних дисциплін, інших складових навчального курсу, практик, дослідницьких проектів, лабораторних робіт та інших відповідних навчальних заходів) та розподіляє кредити ЄКТС, необхідні для досягнення зазначених результатів. При призначенні кредитів ЄКТС освітнім компонентам ОПП слід віддавати перевагу стандартизованому підходу, коли обсяг кожного компонента є стандартним або кратним (модуль) на відміну від індивідуального підходу, коли обсяг кредитів ЄКТС для освітнього компоненту є довільним і залежить від переліку та складності результатів навчання, опису прогнозованої навчальної діяльності, оцінки навантаження, обговорення викладацьким складом. Визначення кількості кредитів ЄКТС для освітнього компонента здійснюється шляхом оцінки навантаження, необхідного для досягнення результатів навчання. Слід стандартизувати освітні компоненти з метою гнучкості, мобільності, формування міждисциплінарних траєкторій навчання.

Визначення компетентностей та формулювання результатів навчання для кожного модуля (освітнього компоненту). Виходячи з програмних компетентностей та програмних результатів навчання, робоча група має сформулювати результати навчання, які повинні бути досягнуті в межах кожного модуля (освітнього компонента).

Визначення підходів до викладання, навчання та оцінювання. Робоча група має погодити спосіб найкращого розвитку та оцінювання компетентностей і досягнення бажаних результатів навчання, а також передбачити різноманітні підходи до навчання, викладання та оцінювання.

Перевірка охоплення ключових загальних та предметно-спеціалізованих компетентностей. Робоча група має перевірити розвиток ключових загальних і спеціальних компетентностей, а також перевірити, чи всі програмні ключові загальні та спеціальні компетентності охоплюються модулями/одинацями освітньо-професійної програми.

Робочі групи мають провести тест щодо узгодження результатів навчання та програмних компетентностей:

- узгодження програмних результатів навчання з Національною

рамкою кваліфікацій;

- узгодження програмних результатів навчання зі стандартами фахової передвищої освіти;
- узгодження результатів вивчення модуля (навчальної дисципліни) з програмними результатами навчання (Матриця відповідності програмних результатів навчання освітнім компонентам освітньої програми);
- узгодження модульних (дисциплінарних) результатів навчання з програмними компетентностями (Матриця відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам освітньо-професійної програми);
- узгодження методів викладання з відповідними результатами навчання для досягнення бажаних результатів навчання;
- узгодження методів оцінювання відповідно з модульними (дисциплінарними) та програмними результатами навчання.

Обрання освітніх технологій та розроблення навчального плану. Внесення робочою групою узгоджених результатів навчання до освітньо-професійної програми та відповідних навчальних дисциплін - до навчальних планів підготовки фахівців є обов'язковим. Відповідно до профілю освітньо-професійної програми та переліку її освітніх компонентів робоча група розробляє навчальний план ОПП. Органи студентського самоврядування можуть подавати пропозиції та зауваження щодо змісту навчальних планів. При проєктуванні кадрового забезпечення ОПП робоча група має узгодити свої пропозиції щодо складу педагогічних працівників для викладання дисциплін, внесених у проєкт навчального плану, з цикловими комісіями, в яких працюють такі педагогічні працівники.

4.6. V етап. Розроблення системи оцінювання якості освітньо-професійної програми з метою її удосконалення.

За якість освітньо-професійної програми відповідальність несуть робоча група, а також педагогічні працівники, які її реалізують. З метою контролю за якістю освітньо-професійних програм та їх вдосконалення проводяться різні процедури оцінювання та визнання якості ОПП зовнішні, внутрішні й непрямі.

Основними процедурами зовнішнього оцінювання та визнання якості ОПП є:

- акредитація ОПП;
- сертифікація ОПП встановлення відповідності якісних характеристик освітніх програм певним стандартам якості організації, що сертифікує ОПП.

Для всіх ОПП рекомендується регулярно проводити оцінку підготовки фахівців і затребуваних компетентностей (результатів навчання) з точки зору роботодавців, а також затребуваних результатів навчання з точки зору випускників. Процедурою такої оцінки є опитування роботодавців та випускників (анкетування, інтерв'ювання, соціологічне дослідження тощо).

Основними процедурами внутрішньої оцінки якості ОПП є самоаналіз освітньої програми, який може проводитися як в рамках процедур зовнішнього оцінювання якості (акредитації будь-якого виду, так і з ініціативи голови робочої групи з розроблення освітньо - професійної програми з метою планових процедур контролю якості.

Залежно від цілей проведення самоаналізу визначаються процедури і терміни його проведення. Для проведення самоаналізу ОПП і підготовки звіту призначається комісія (у складі 3-5 осіб з числа педагогічних працівників, що реалізують ОПП).

Самоаналіз може проводитися проектною групою за рішенням голови робочої групи освітньої програми. Результати проведеного самоаналізу оформлюються у формі звіту про результати самоаналізу.

Звіт про результати самоаналізу ОПП готується членами комісії і узгоджується з усіма залученими до цієї процедури учасниками; звіт повинен містити висновки про якість ОПП і пропозиції щодо її вдосконалення, включаючи, за необхідності, пропозиції щодо внесення змін до ОПП, модернізації ОПП і/або прийняттю інших управлінських рішень.

Звіт про результати самоаналізу затверджується на засіданні Методичної ради фахового коледжу.

Внесення в ОПП змін, що відносяться до компетенції педагогічної ради фахового коледжу, затверджується на засіданні педагогічної ради (Коледжу на підставі рекомендацій, наданих головною робочою групою ОПП).

5. ВІДКРИТТЯ, АКРЕДИТАЦІЯ ТА ЗАКРИТТЯ ОПП

5.1. Набір здобувачів фахової передвищої освіти.

Набір здобувачів фахової передвищої освіти на навчання за ОПП здійснюється приймальною комісією Коледжу централізовано, згідно з Правилами прийому до Коледжу. Освітньо-професійна програма може бути внесена до Правил прийому і на навчання за цією програмою може бути оголошено набір здобувачів фахової передвищої освіти лише за умови затвердження ОПП і наявності ліцензії Коледжу на здійснення освітньої діяльності (орієнтовно до 1 грудня поточного року) за спеціальністю, в рамках якої відкривається освітньо-професійна програма. Якщо на освітньо-професійну програму не здійснено набір здобувачів фахової передвищої освіти у зв'язку з її недостатньою затребуваністю, то робоча група може в подальшому:

- відмовитися від її реалізації;
- провести удосконалення ОПП з метою підвищення її конкурентоспроможності та привабливості на ринку освітніх послуг. У разі схвалення, проведеного удосконалення методичною радою Коледжу, набір здобувачів фахової передвищої освіти на навчання за удосконаленою ОПП здійснюється приймальною комісією Коледжу в наступному календарному році.

5.2. Акредитація освітньо-професійної програми.

Коледж надає Державній службі якості освіти освітньо-професійну програму, письмову заяву та документи, що підтверджують відповідність його освітньої діяльності стандартам фахової передвищої освіти за відповідною спеціальністю. Протягом двох місяців з дня подання заяви Державна служба якості освіти, за результатами акредитаційної експертизи, приймає рішення про акредитацію чи відмову в акредитації відповідної

освітньо-професійної програми. Рішення щодо акредитації освітньо-професійної програми приймається на підставі експертного висновку відповідної галузевої експертної ради, який представляє голова цієї експертної ради.

Протягом трьох робочих днів з дня прийняття рішення про акредитацію освітньо-професійної програми Державна служба якості освіти видає відповідний сертифікат. У сертифікаті про акредитацію зазначаються:

- 1) найменування та адреса закладу освіти;
- 2) спеціальність і рівень освіти, за якими акредитована освітньо-професійна програма;
- 3) дата видачі сертифіката.

Сертифікат про акредитацію вперше видається за кожною акредитованою освітньо-професійною програмою строком на п'ять років, а при другій та наступних акредитаціях - строком на 10 років. Інформація про видачу сертифіката вноситься до Єдиної державної електронної бази з питань освіти. Форма сертифіката про акредитацію, порядок його оформлення, переоформлення, видачі, зберігання та обліку затверджуються Кабінетом Міністрів України. Сертифікат підтверджує відповідність освітньо-професійної програми за певною спеціальністю стандартам фахової передвищої освіти і дає право на видачу документа про фахову передвищу освіту державного зразка за акредитованою освітньо-професійною програмою.

5.3. Закриття освітньо - професійної програми.

Освітньо-професійна програма може бути вилучена з переліку ОПП, що реалізуються в Коледжі, за таких умов:

- з ініціативи циклової комісії, при їх відмові від реалізації ОПП;
- з ініціативи Коледжу (за поданням приймальної комісії), у разі відсутності набору здобувачів фахової передвищої освіти на навчання за ОПП протягом 2 років;
- у разі переформатування ОПП. У цьому випадку об'єднана або роз'єднана освітньо-професійна програма розробляється і проходить затвердження як нова, а за тими освітніми програмами, що реалізувалися до переформатування, припиняється набір здобувачів фахової передвищої освіти на навчання. Після завершення навчання здобувачів фахової передвищої освіти на останньому курсі (році) освітньо-професійна програма вилучаються з переліку ОПП, що реалізуються в Коледжі;
- з ініціативи Коледжу (за поданням навчальної частини, відділу), якщо в результаті будь-якої з процедур зовнішньої або внутрішньої оцінки якості освітньої програми отримано висновки про її низьку якість. Рішення про вилучення освітньої програми з числа ОПП, що реалізуються в Коледжі, приймає Методична рада Коледжу.

6. ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ, МОНІТОРИНГУ ТА ПЕРІОДИЧНОГО ПЕРЕГЛЯДУ ОСВІТНЬО - ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

6.1. Порядок реалізації освітньо-професійної програми.

Порядок реалізації ОПП визначається Положенням про організацію освітнього процесу Коледжу. Для планування освітнього процесу на кожний навчальний рік заступником директора з навчальної роботи, завідувачем відділення, разом із випусковою цикловою комісією складається робочий навчальний план за кожною ОПП. У робочому навчальному плані обумовлюються щорічні особливості організації освітнього процесу для кожної ОПП та зміст варіативної частини (блоку дисциплін за вільним вибором здобувачів фахової передвищої освіти).

6.2. Управління освітньо-професійною програмою.

Управління освітньо-професійною програмою здійснюється на адміністративному та академічному рівнях.

Адміністративне керівництво ОПП здійснює відповідне відділення, на якому вона реалізується. У разі, якщо ОПП реалізується більш ніж одним відділенням, адміністративне керівництво закріплюється за одним з них. До функцій адміністративного керівництва ОПП відносяться:

- організація та керівництво матеріально-технічним і інфраструктурним забезпеченням;
- інформаційне та навчально-методичне забезпечення в частині надання доступу до інформаційних, бібліотечних та інших загальних ресурсів Коледжу;
- профорієнтаційна робота з потенційними вступниками;
- взаємодія з випускниками, роботодавцями, професіоналами тощо;
- рекомендації щодо складу екзаменаційних комісій;
- координація забезпечення якості освітньої програми;
- організація проведення самоаналізу освітньо-професійної програми.

Академічне керівництво освітньо-професійною програмою здійснює голова робочої групи з розроблення ОПП

Завданнями академічного керівництва ОПП є:

- 1) організація розроблення освітньо-професійної програми (профілю, навчальних планів, матриць відповідностей, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу, включаючи програми навчальних дисциплін (модулів), науково-дослідних семінарів, практик, державної підсумкової атестації, оціночних засобів);
- 2) здійснення контролю за якістю роботи педагогічних працівників, які забезпечують реалізацію ОПП;
- 3) аналіз і впровадження кращого досвіду світової та вітчизняної фахової передвищої освіти у зміст і технологію реалізації ОПП;
- 4) взаємодія зі структурними підрозділами Коледжу з питань проектної роботи, практики здобувачів фахової передвищої освіти;
- 5) взаємодія з роботодавцями та випускниками для уточнення вимог до компетентностей випускника і оцінки обраних технологій реалізації ОПП і

якості підготовки фахового молодшого бакалавра;

б) підготовка освітньо-професійної програми до процедур оцінки якості (включаючи акредитацію, сертифікацію, експертизу).

6.3. Моніторинг освітньо-професійної програми.

Моніторинг ОПП здійснюється з метою визначення, чи є призначення кредитів, означені результати навчання та розраховане навчальне навантаження досяжними, реалістичними та адекватними. Моніторинг здійснюється, як правило, робочою групою. До здійснення моніторингу можуть долучатися експерти: педагогічні працівники, професіонали-практики, здобувачі фахової передвищої освіти. Суттєвим елементом для перевірки та перегляду призначення кредитів є зворотний зв'язок із зацікавленими сторонами. Робоча група має інформувати здобувачів фахової передвищої освіти і педагогічних працівників про мету моніторингу та спосіб його здійснення, щоб забезпечити точність та високий відсоток наданих відповідей. Моніторинг може проводитися у різний спосіб: анкетування, опитування, інтерв'ювання (у тому числі здобувачів фахової передвищої освіти та випускників з метою аналізу їх власного досвіду), моніторинг досягнутих результатів, оцінювання ОПП на відповідність критеріям забезпечення якості освітньо - професійної програми тощо. Мають бути використані також дані про час завершення та результати оцінювання програм та їх компонентів.

Анкета ОПП складається з основних критеріїв забезпечення якості, кожний критерій оцінюється за рівнями: задовольняє, частково задовольняє, не задовольняє. У процесі моніторингу відбувається збір даних за зазначеними позиціями з коментарями. За результатами моніторингу складається аналітичний звіт, який подається до Методичної ради Коледжу.

Для формулювання висновку за результатами моніторингу освітньо-професійної програми використовується дворівнева шкала:

- висока якість – освітньо-професійна програма має високий рівень досягнення результатів;
- неналежна якість – освітньо-професійна програма має серйозні недоліки.

6.4. Основні критерії забезпечення якості освітньо-професійної програми.

Вимоги до освітньо-професійної програми та результатів навчання:

- реалізується відповідно до Стратегії розвитку, Статуту Коледжу та Положення про організацію освітнього процесу;
- сприяє виконанню місії та досягнення цілей Коледжу;
- враховує потреби ринку праці та цільової групи (вступники, батьки, роботодавці);
- орієнтовані на конкретну професію;
- сприяють досягненню цілей освітньо-професійної програми;
- мають бути сформульовані таким чином, щоб слугувати основою для оцінювання знань, вмінь і навичок випускників, які навчалися за освітньо-професійною програмою;
- цілі і результати навчання за освітньо-професійною програмою

мають бути адекватними і порівнюваними з результатами навчання відповідного рівня фахової передвищої освіти;

- цілі і результати навчання за освітньо-професійною програмою мають відповідати вимогам і тенденціям законодавства, що регулює відповідну професійну сферу;

- при існуванні державного професійного стандарту, цілі та результати навчання мають враховувати необхідність набуття та застосування знань і навичок, зазначених у стандарті;

- практична підготовка (практики), що необхідна для досягнення результатів навчання, має забезпечувати набуття і застосування здобувачами фахової передвищої освіти ефективних методів роботи;

- організація проведення практик має бути чітко регламентована, вимоги для її успішного завершення визначені.

6.5. Здобувачам фахової передвищої освіти має бути надана інструкція щодо проходження різних видів практики.

6.6. Розвиток освітньо-професійних програм та вимоги до педагогічних працівників, які її реалізують.

Вимоги до розвитку ОПП та педагогічних працівників, які її реалізують:

- розвиток є безперервним процесом;

- до розвитку залучені здобувачі фахової передвищої освіти і роботодавці;

- педагогічні працівники, які реалізують освітньо-професійну програму, ознайомлені з її цілями та своєю роллю у їх досягненні;

- для усунення недоліків складається та реалізується відповідний план дій;

- система зворотного зв'язку (за участю здобувачів фахової передвищої освіти, випускників, роботодавців, викладачів) є ефективною, а її результати прикладними;

- кваліфікація педагогічних працівників, які реалізують освітньо-професійну програму, відповідає вимогам, встановленим законодавством;

- педагогічні працівники, які реалізують освітньо-професійну програму, мають відповідний рівень викладацької компетентності;

- педагогічні працівники, які реалізують освітньо-професійну програму, співпрацюють із зацікавленими особами поза межами Коледжу;

- система розвитку персоналу є ефективною: педагогічні працівники, які реалізують освітньо-професійну програму, мають можливості для самовдосконалення та саморозвитку, проводяться регулярні інтерв'ю (анкетування) та/або застосовуються інші методи розвитку персоналу;

- педагогічні працівники, які реалізують освітньо-професійну програму, регулярно використовують у подальшому свої знання та навички поза Коледжем та беруть участь у конференціях;

- кількість штатних педагогічних працівників визначається на основі їх обов'язків, обсягів викладання і кількості здобувачів фахової передвищої освіти та є цілком достатньою для досягнення цілей і результатів навчання;

- склад педагогічних працівників, які реалізують ОПП, за віком і

відсоток молодих педагогічних працівників забезпечує стійкість викладання в Коледжі;

- вимоги для вступу на навчання здобувачів фахової передвищої освіти базуються на якостях, необхідних для досягнення результатів навчання;

- система консультування здобувачів фахової передвищої освіти (щодо навчання, кар'єри тощо) є ефективною;

- оцінка результатів навчання включає в себе зворотний зв'язок здобувачів фахової передвищої освіти, який підтримує їх розвиток;

- відсоток здобувачів фахової передвищої освіти, які беруть участь у студентській мобільності є стійким або зростає;

- здобувачі фахової передвищої освіти залучені у процес прийняття рішень на різних рівнях;

Освітнє середовище Коледжу:

- включає всі приміщення, що необхідні для проведення навчання (аудиторії, лабораторії, спортивна та тренажерна зали, кімнати для самостійної роботи та відпочинку здобувачів фахової передвищої освіти тощо);

- має достатній потенціал, враховуючи кількісний склад здобувачів фахової передвищої освіти;

- обладнано відповідно до сучасних вимог (відео проектори, Інтернет тощо).

6.7. Перегляд освітньо - професійних програм.

Перегляд освітньо-професійних програм з метою їх удосконалення здійснюється у формах оновлення або модернізації.

Освітньо-професійна програма може щорічно оновлюватися в частині усіх компонентів, крім місії (цілей) і програмних навчальних результатів. Підставою для оновлення ОПП можуть бути:

- ініціатива і пропозиції голови робочої групи з розроблення ОПП та/або Методичної ради і/або педагогічних працівників, які її реалізують;

- результати оцінювання якості;

- об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру і/або інших ресурсних умов реалізації освітньо-професійної програми.

Оновлення відображаються у відповідних структурних елементах ОПП (навчальному плані, матрицях, робочих програмах навчальних дисциплін, програмах практик і т.п.). Навчальні плани підлягають моніторингу та періодичному перегляду (не рідше одного разу за повний курс навчання за освітньо-професійною програмою). Підставою для розробки нових навчальних планів є:

- затвердження Кабінетом Міністрів України нового переліку спеціальностей або внесення змін до чинного переліку;

- затвердження нових стандартів фахової передвищої освіти;

- внесення змін до циклу дисциплін гуманітарної та соціально економічної підготовки;

- внесення змін до дисциплін циклу самостійного вибору здобувачів фахової передвищої освіти.

Модернізація освітньо-професійної програми має на меті більш значну

зміну в її змісті та умовах реалізації, ніж при плановому оновленні, і може стосуватися також мети (місії), програмних навчальних результатів. Зміна виду освітньо-професійної програми також відноситься до удосконалення. Модернізація ОПП може проводитися з:

- ініціативи керівництва Коледжу у разі незадовільних висновків про її якість в результаті самообстеження або аналізу динаміки набору здобувачів фахової передвищої освіти;
- ініціативи голови робочої групи з розроблення ОПП та/або Методичної ради за відсутності набору вступників на навчання;
- ініціативи робочої групи з метою врахування змін, що відбулися в професійному полі, в яких реалізується ОПП, а також змін ринку освітніх послуг або ринку праці;
- наявності висновків про недостатньо високу якість за результатами різних процедур оцінки якості ОПП.

Бажано залучення до модернізації освітньо-професійних програм представників роботодавців, зовнішніх відносно ОПП експертів (як з професійної спільноти Коледжу, так і незалежних). Модернізована освітньо-професійна програма разом з обґрунтуванням внесених до неї змін має пройти затвердження в установленому порядку. Повторне затвердження освітньо-професійних програм відбувається з ініціативи робочої групи або відділення, що реалізує ОПП, у разі її значного оновлення. Значним вважається оновлення складу ОПП (складу дисциплін, практик та їх обсягу в кредитах ЄКТС) більше, ніж на 50%.

7. СИСТЕМА ВИЯВЛЕННЯ Й УСУНЕННЯ НЕДОЛІКІВ

7.1. Аналіз відповідності освітньо - професійних програм законодавчій базі, зокрема: Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 року № 2145 - VIII (стаття 44, Акредитація освітньо - професійних програм), Закону України «Про фахову передвищу освіту» (стаття 19, Акредитація освітньо - професійної програми).

7.2. Моніторинг досліджень ринку праці щодо встановлення відповідності ОПП його вимогам.

7.3. Складання плану дій щодо усунення недоліків в ОПП.

7.4. Реалізація плану вдосконалення ОПП та забезпечення її відповідності нормативним документам.

7.5. Розроблення системи зворотного зв'язку (за участю здобувачів освіти, колишніх випускників, роботодавців, викладачів) щодо виявлення й усунення недоліків освітньо - професійної програми.

7.6. Періодичний аналіз відповідності ОПП алгоритмам дій її реалізації.

8. СПОСОБИ РЕАГУВАННЯ НА КОНКРЕТНІ НЕДОЛІКИ У ЗМІСТІ ОПП:

8.1. Розгляд конкретних недоліків на засіданні випускової комісії.

8.2. Розроблення та впровадження шляхів усунення недоліків, визначених у заходах щодо реалізації освітньо - професійної програми випусковою комісією.

8.3. Проведення випусковою комісією моніторингу реалізації визначених шляхів усунення недоліків у змісті ОПП.

8.4. Розроблення та впровадження випусковою комісією в освітній процес перспективних завдань удосконалення ОПП.

9. МОНІТОРИНГ ПРОБЛЕМ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ І ДІЯЛЬНІСТЬ КОЛЕДЖУ ЗА ОСВІТНЬО - ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ

9.1. Розроблення засобів діагностики проблем освітньо - професійної програми: анкетування, опитування, інтерв'ювання тощо.

9.2. Залучення роботодавців до моніторингу ОПП з метою доповнення формування компетентнісного опису моделі майбутнього фахівця.

9.3. Залучення представників студентського самоврядування до моніторингу ОПП щодо визначення проблем професійної підготовки майбутнього фахівця.

9.4. Проведення діагностики щодо визначення проблем ОПП в реалізації, зокрема: досягнення програмних, загальних, фахових компетентностей та програмних результатів навчання, аналіз з отриманих результатів, формулювання висновків і пропозицій.

9.5. Узагальнення пропозицій та формування рекомендацій із вдосконалення існуючої освітньо - професійної програми.

10. МЕТОДИ ЗБОРУ ПРОПОЗИЦІЙ ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ ОПП

10.1. Проведення анкетувань серед здобувачів фахової передвищої освіти щодо якості організації освітнього процесу, зокрема, якості викладання навчальних дисциплін, залучення роботодавців до підготовки фахівців.

10.2. Формування фокус - групи для вивчення питання реалізації освітньо - професійної програми в освітньому процесі.

10.3. Проведення конструктивного діалогу з питання вдосконалення освітньо - професійної програми в коледжі.

11. УРАХУВАННЯ ПРОПОЗИЦІЙ ВИПУСКНИКІВ ЩОДО ЗМІСТУ ОСВІТНЬО - ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

11.1. Здійснення професійного спрямування кожного освітнього компонента.

11.2. Забезпечення мотивації до співпраці всіх учасників освітньо - професійної програми з колишніми випускниками коледжу.

11.3. Забезпечення реалізації вивчення запитів випускників щодо надання допомоги у професійній діяльності за місцем роботи.

11.4. Залучення випускників коледжу до проведення з ними спеціальних заходів виховного та освітнього спрямування.

12. ПРОЦЕДУРА САМООЦІНЮВАННЯ

- 12.1. Співставлення отриманих результатів моніторингу ОПП із критеріями оцінки.
- 12.2. Формування самоаналізу діяльності коледжу за ОПП для його оцінювання.
- 12.3. Розгляд та схвалення отриманих даних на засіданнях циклових комісій.
- 12.4. Погодження самоаналізу на засіданні методичної ради коледжу.
- 12.5. Визначення в діяльності коледжу за ОПП позицій, які потребують подальшого вивчення з метою якісного оцінювання.
- 12.6. Розгляд освітньо - професійної програми на педагогічній раді.
- 12.7. Представлення здобутків викладання за ОПП для самоаналізу й самооцінювання.
- 12.8. Оцінювання результатів моніторингу якості викладання дисциплін за ОПП, функціонування навчальних кабінетів і лабораторій.
- 12.9. Залучення роботодавців і представників студентського самоврядування до самооцінювання ОПП.

13. СПОСОБИ ВРАХУВАННЯ ЗАУВАЖЕНЬ І ПРОПОЗИЦІЙ ПОПЕРЕДНІХ АКРЕДИТАЦІЙ ОСВІТНЬО - ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ (ІНСТИТУЦІЙНОГО АУДИТУ)

- 13.1. Обговорення зауважень і пропозицій щодо акредитації ОПП з попередньої акредитації на засіданнях викладачів циклових комісій.
- 13.2. Обговорення системи зауважень і пропозицій із питань акредитації ОПП на методичній раді.
- 13.3. Зазначення шляхів роботи над усуненням зауваженням щодо змісту ОПП з попередньої акредитації.
- 13.4. Слухання питання про усунення зауважень і обговорення пропозицій з попередньої акредитації на педагогічній раді.
- 13.5. Схвалення плану роботи над зауваженнями та пропозиціями.
- 13.6. Обговорення та затвердження строку використання плану роботи над помилками та зауваженнями.
- 13.7. Моніторинг процесу роботи над помилками та зауваженнями з метою вдосконалення освітньо - професійних програм та процес діяльності педагогічного коледжу за ними.

7. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Відомості про освітньо-професійні програми розміщуються на сайті Коледжу в розділі «Навчальна робота» та на блозі відповідної циклової комісії. Відповідальними за формування і зберігання паперових версій портфоліо ОПП є голова робочої групи з розроблення ОПП та завідувач відділення. Відповідальними за повноту й своєчасність розміщення інформації про освітньо-професійну програму на сайті Коледжу є співробітники, призначені на цю роботу заступником директора з навчальної роботи. Інформація про ОПП вноситься проектною групою до ЄДЕБО в електронному вигляді.

Введено в дію наказом директора коледжу від 24.12. 2021 р. № 90/02-04